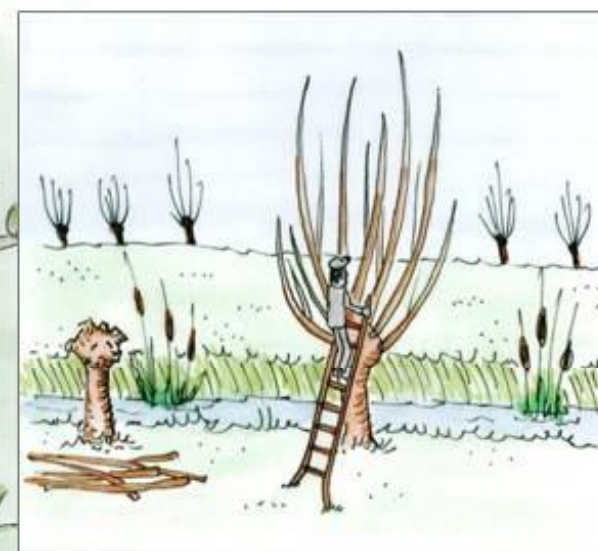
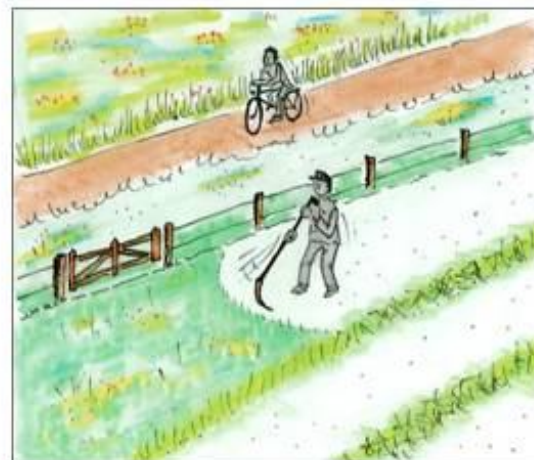

Trots op Beltrum

Uitvoeringsagenda 2013-2015

TROTS OP DE EIGEN STREEK

Landschap, ecologie en cultuurhistorie in Beltrum

Het landschap rondom Beltrum laat zien hoe hier al eeuwenlang landbouw is bedreven. De eerste boerderijen zijn er gesticht op hoger gelegen dekzandkopjes in een overigens natte omgeving. Op deze zogenaamde kampen werden huizen gebouwd en akkers aangelegd. De grond werd vruchtbaar gemaakt met bosstrooisel of met heideplaggen aangevoerd uit de omgeving. Rondom deze verspreid gelegen individueel bewoonde "eilandjes" bevonden zich de bijbehorende weiden, hooilanden en bosjes. De kavels, het huis en de wegen waren omgeven met opgaande houtige beplanting. Deze beplanting leverde gebruikshout en diende tevens als veekering en om schadelijk wild buiten te houden. Dit geheel van omzoomde boerderijen, akkers en weiden is de basis van kampenlandschap, kleinschalig en gevarieerd en mede daardoor belangrijk als leefgebied voor vele soorten vogels, vlinders, zoogdieren en amfibieën.

Uiteraard is er veel veranderd sinds de eerste bewoning door boerenfamilies. Na de ontwatering en met introductie van kunstmest aan het einde van de 19de eeuw werd het mogelijk ook andere delen van het buitengebied van het dorp Beltrum in productie te nemen. Aan de grootschaliger en rechthoekiger verkaveling op het Beltrumse veld is dit goed te zien. Met de ruilverkaveling van midden 20ste eeuw werd de inrichting van het landschap verder aangepast aan de eisen van die tijd. En ook vandaag de dag stelt de agrarische bedrijfsvoering nieuwe eisen aan de inrichting van het gebied.

In de bebouwing van de streek weerspiegelt zich eveneens de geschiedenis. Ligging en verschijningsvorm van verschillende boerderijen verwijzen naar dit verleden. Voor de verwerking van de productie kwam er een molen en later een zuivelfabriek. De huidige dorpskern weerspiegelt het van oorsprong agrarische karakter van het dorp. Het gebied doorkruisend vindt men op de erven kleine historische bouwwerkjes zoals kippenhokken, veldschuren, bakhuisjes, hooibergen en waterputten.

Dit landschap met deze bebouwing en de verhalen die erbij horen bepalen het karakter van de streek en verlenen trots aan de huidige bewoners waarvan sommigen hier al vele generaties wonen en anderen nieuwkomers zijn. Overigens zijn het niet alleen de bewoners die trots zijn op hun dorp; ook recreanten en toeristen komen graag in het fraaie landschap van dit deel van de Achterhoek, hetgeen weer nieuwe vormen van bedrijvigheid mogelijk maakt.

Uitvoeringsagenda Beltrum

Bewoners van het dorp Beltrum en met name ook van het omliggende platteland hebben in het najaar van 2012 nagedacht over initiatieven die het karakter van hun omgeving verder zouden

kunnen versterken. Initiatieven die zij soms geheel zelfstandig en soms samen met andere partijen willen starten om nog meer dan voorheen trots te kunnen zijn op hun Beltrum.

In de samenwerking tussen de coördinerende dorpsbelangenorganisatie (Raad van Overleg Beltrum), de Gemeente Berkelland en de Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) zijn twee avonden in dorps huis De Wanne georganiseerd. De centrale vraagstelling luidde hoe kunnen we de streek verder versterken. Start van de eerste avond was een samenvatting van het bestaande beleid. Het door de provincie opgestelde Streekplan, en het gemeentelijke Landschapsontwikkelingsplan (LOP) en de bijbehorende Ruimtelijke Visie Buitengebied (RVB) werden kort doorlopen. Ook de wensen voor het buitengebied zoals destijds verwoord in de dorpsvisie werden opgefrist. Aan de hand van historische en actuele kaarten van het gebied gaven bewoners vervolgens aan wat ze wilden versterken op het vlak van landschap, ecologie en cultuurhistorie. Dit leverde een lijst op van tientallen ideeën. Op de tweede avond zijn alle ideeën waarvoor met naam en toenaam benoemde bewoners het initiatief wilden nemen nader uitgewerkt. Deze projectvoorstellen vormen de "Uitvoeringsagenda Beltrum 2013-2015". Deze agenda is aanvullend op de uitvoeringsagenda van de dorpsvisie.

Deze projectvoorstellen zijn begin 2013 gepresenteerd aan een tiental potentiële samenwerkingspartners met de vraag hoe deze zouden kunnen ondersteunen bij het realiseren van de bewonerswensen. Dit resulteerde in een aantal concretere en aantal globalere afspraken rond de projecten. De samenwerkingspartners hebben de wens uitgesproken om de bewoners zo veel mogelijk te ondersteunen bij deze initiatieven, soms met financiering en soms met de uitvoering van werkzaamheden. Het feit dat er vanuit de bewoners het initiatief wordt genomen is hierbij erg belangrijk gebleken.

De complete projectenlijst

- 1 Herstellen kleine bouwwerkjes op erven
- 2 Beleefbaar industrieel erfgoed
- 3 Herkenbaar erf
- 4 Oral History en streekidentiteit Beltrum
- 5 Herstellen Mariabeeld en omgeving
- 6 Melkbok in de wei
- 7 Bevrijdingsspoor
- 8 Geveltekens en stiepels
- 9 Harbersallee
- 10 Beltrum in het Groen
- 11 Vrijwillig beheer hoogstamfruitbomen
- 12 Voorzieningen voor vogels
- 13 Bloemrijke bermen en bloemrijke akkerranden
- 14 Bijenhotels
- 15 Tokke Wekke
- 16 Verbeteren infrastructuur kerkepaden
- 17 Opschoonactie en herinrichting dorpsbos

18 Bezoekerscentrum recreatieproject Nahuis

Eerste project van start

Het eerste project dat van start is gegaan is Beltrum in het Groen (10). Ruim 20 bewoners van het buitengebied hebben besloten om hun erf en/of omliggend landschap te versterken met streekeigen beplanting. Bewoners kregen een informatieavond en ontvingen een handreiking. De zelf opgesteld plannen werden afgerond in samenwerking met de Gemeente en Landschapsbeheer Gelderland. Naast een eigen bijdrage stelde de gemeente ook haar eigen en provinciale middelen ter beschikking. Op 23 maart hebben de deelnemers tijdens een feestelijke bijeenkomst hun plantmateriaal opgehaald. Inmiddels is dat allemaal aangeplant in de vorm van houtsingels, geriefhoutbosjes, knotwilgen, boomgaardjes met hoogstambomen e.d..

Aan de uitvoering van het project Beleefbaar industrieel erfgoed (2) beoogt onder andere het plaatsen van een informatief bord nabij het voormalige ABCTA-terrein wordt momenteel gewerkt.

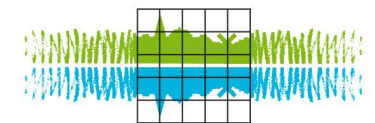
Ook het project bloemrijke bermen en akkerranden (16) is in uitvoering. Zo zijn er momenteel langs de recreatieve fietspaden randen ingezaaid met een kleurig bloemenmengsel.

Contact

Gemeente en dorpsraad zijn momenteel bezig met het opstarten van meerder projecten uit de lijst. Voor suggesties voor de uitvoering en/of voor deelname aan bovenstaande projecten kunt u contact op nemen met:

Raad van Overleg Beltrum
Contact persoon voor Levend Landschap
Leo te Woerd
06 - 51941562
leotewoerd@me.com

Gemeente Berkelland:
Frank Evers
0545 250250
f.evers@gemeenteberkelland.nl

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
zorg voor ons landschap